

Kääpa Põhikooli edulugu

Võrumaal on võtnud haridusprogrammi „Ettevõtlik kool“ põhimõtted praktikas kasutusele Kääpa Põhikool. Haridusprogrammi eesmärk on ettevõtliku hoiaku kujundamine läbi mitmekülgsete praktiliste tegevuste ning õpilaste aktiivse osalemise õppetöö kujundamisel.

Tutvuti lähemalt „Ettevõtliku kooli“ eesmärkidega kasvatada noori, kes mõtlevad loovalt, on julged algatajad, tegutsevad arukalt ja hoolivalt ning suudavad vastutada ning jõuti äratundmisele, et sellest ongi lähtunud kooli töös. Ettevõtlikkuse projektidega alustati juba kümmekond aastat tagasi. Kooli õppe aluseks on riiklik õppekava, kuhu on sisse kirjutatud läbiva teemana ettevõtlikkuse arendamine. Koostatud on eesmärgistatud tegevusplaan õppeaastaks. Töö on organiseeritud nii õppetööna kui ka klassivälise tegevusena. Klassivälise tegevuse puhul on tähtis õpilaste initsiatiiv ja nende mõtete elluviimine.

Üheks ettevõtliku õppe aluseks on juhtkonna tugev toetus ja õpetajaskonna motiveerimine. Ettevõtlik õpe on saanud koolis õppeprotsessi loomulikuks osaks, lõimides suuremal või vähemal määral kõiki õppeaineid.

Õppalajuhataja Helbe Kitse sõnul on nad aastaid lõiminud omavahel nii erinevaid õppeaineid kui ka erinevate huvide ja vanusega lastegruppe. Õpetajad soovisid täiustada õpilaste õpioskusi, loodus- ja teadushariduslikke teadmisi ning seostada õpitut praktilise eluga, laiendada ka vähemate materiaalsete võimalustega laste silmaringi. Eesmärgiks seati, et meie koolis õpiksid nutikad ja tulevikus edukalt hakkamasaavad lapsed, et kool oleks huvitav ja atraktiivne nii õpilastele, õpetajatele kui ka lastevanematele ja kogukonnale.

Aastast 1999 osaletakse ülemaailmses koolide keskkonnaprogrammis GLOBE. Õpilased teevad regulaarseid keskkonnamõõtmisi ja andmed saadetakse Interneti kaudu GLOBE keskusesse USA-s. Igal suvel osaletakse üle-eestilistel kokkutulekutel, samuti on oldud ise korraldaja rollis. Õpilased on saavutanud häid tulemusi keskkonnaalaste uurimistöde konkurssidel. Kahel viimasel aastal on õpilase töö pälvinud USA saatkonna auhinna (auhind antakse välja ühele põhikooli- ja ühele gümnaasiumiõpilasele).

Aastatel 2000 - 2003 osaleti noorte tööhõive alases projektis koos Soome kooliga Vaalast - Vaalan Yhtenäiskoulu ja Friedrich-von-Spee kooliga Paderbornist Saksamaalt. Selle projekti põhiväärtuseks oli püsivate koostöösuhete rajamine partnerkoolide vahel. Sellest ajast saadik (13 aastat) toimuvad igal aastal meie ja saksa kooli 8. klassi õpilaste nädalased tööpraktikad

Saksamaal ning Eestis, Võrumaal. Praktika käigus saavad õpilased tutvuda erinevate kutsevaliku võimalustega. Näiteks Kääpa kooli õpilased on olnud praktikal Volkswageni ja Siemensi tehases ning paljudes teistes ettevõtetes Saksamaal. Ühiseid tegevusi on kajastatud ka Friedrich-von-Spee kooli [kodulehel](#). Viimasest Saksamaal käimisest kirjutasid õpilased Kääpa kooli ajalehes „[Kooli silm](#)“. Lehes olevalt fotolt on näha, et koostööd kroonib Euroopa südamesse, Paderborni kooli juurde püstitatud teeviit – Kääpa 1352 km. Alates selles õppeaastast asub samasugune viidapost sõpruskoolide nimedega ka Kääpa kooli juures.

Kuidas leitakse raha välissõitudeks ja ühistevusteks? Tegevusi on toetanud erinevad projektid: näit. Comeniuse projekt „Loodus ühendab inimesi“, Nordplusi projekt „Rahus loodusega“, KIKi projektid jt. Projekti eestvedajateks on erinevatel aastatel erinevad koolid. Põhja- ja Baltimaid hõlmava Nordplus projekti eesmärgiks oli tugevdada ja arendada Põhjamaade hariduskoostööd. See oli Euroopa elukestva õppe programmi osa. Koos Vaala kooliga õpiti paremini tundma meid ümbritsevat looduskeskkonda ja tervislikku ning looduslähedast eluviisi [loodusprojektides Lapimaal](#), Oulujärve saarel ja Võrumaal.

Häid võimalusi õppe- ja kasvatustöö mitmekesistamiseks pakuvad ka Eestisesed projektid. Käesoleval õppeaastal osalevad kooli õpilased ja õpetajad Eesti Teadusagentuuri ning Haridus- ja teadusministeeriumi poolt toetatud „Teaduse populariseerimise projektis“. „Teadusnädalad Kääpa koolis“. Toimub viis teadusnädalat: bioloogia-, geograafia-, keemia-, füüsika- ja infotehnoloogia nädal. Kutsutakse külalisi, nii teadustöötajaid kui ka vilistlasi õppetundidesse, käiakse õppekäikudel, tehakse stende jm huvitavat. Näiteks keemia nädalal külastasid 5., 8. ja 9. klass Tartu Ülikooli uut keemiahoonet ja osalesid õppeprogrammil Jääajakeskuses. Keemia tundi andis kooli vilistlane - keemiatudeng.

Ajalehest „[Kooli silm](#)“ võib lugeda ka Kääpa Põhikooli algklasside linnuprojektist, mis on hea näide, kuidas on lõimitud omavahel erinevaid õppeaineid ja kus väga suur õppeprotsessi osa on praktilisel tegevusel.

Kõik projektid toetavad õppekava ja õppeainete lõimumist. Nad ei ole ainekesksed, vaid projektitöös on vaja kasutada teadmisi erinevatest õppeainetest. Näiteks GLOBE ühendab geograafiat, keemiat, bioloogiat, füüsikat, inglise keelt, arvutiõpetust, Comenius lisaks neile veel kunstiõpetust, ajalugu, eesti keelt.

Rahvusvahelistes projektides väärtustatakse võõrkeeleoskust, see on oluline tingimus projektikoosolekul osalemiseks. Rahvusvahelised kohtumised annavad õpilastele kogemuse ja oskuse igapäevaelu probleemide lahendamiseks, soodustavad tolerantsuse arengut, oskust suhelda omaealiste ja täiskasvanutega.

Igal projektil on konkreetne teema, on võimalik rakendada just selle ala huvilisi ja andekaid õpilasi ning samas leida kõikidele jõukohaseid ülesandeid. See tõstab õpilaste motivatsiooni. Uue dimensiooni saavad suhted õpetaja ja õpilase vahel, õpetajate koostöö ning õpilastevahelised suhted. Erinevad olukorrad annavad uusi võimalusi teineteisemõistmiseks, kooliväliselt koos veedetud aeg võimaldab üksteist paremini tundma õppida. Eriti oluliseks muutuvad koostöö – ja suhtlemisoskus, iseseisvus, püsivus, kohuse- ja vastutustunne. Kool ei ole ettevalmistus eluks, kooli ongi elu.